

بسمه تعالی

فرم تنظیم RFP

طرح های پژوهشی موسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

لطفا فرم زیر را برای هر طرح بطور جداگانه تکمیل نمایید و به همراه نامه رسمی با ذکر منبع و نحوه تامین مالی آن به معاونت پژوهشی موسسه ملی ارسال نمایید.

موضوع	توضیح
نام سازمان/واحد سفارش دهنده	موسسه ملی تحقیقات سلامت، جمهوری اسلامی ایران
نام، تلفن و ایمیل فرد مسئول در سازمان/واحد سفارش دهنده	
نام، تلفن و ایمیل فرد مسئول در موسسه ملی تحقیقات سلامت	
عنوان طرح	ارزیابی تأثیرات طرح تحول سلامت در حفاظت مالی خانوارها و بررسی مشارکت مالی آنها در هزینه های سلامت
معرفی موضوع و اهمیت آن	<p>تأمین عادلانه منابع مالی، در نظام های سلامت به معنی آن است که خطراتی که خانوار به دلیل هزینه های مربوط به نظام سلامت با آن مواجه می شود، برحسب توان پرداخت آنها توزیع شود نه براساس خطر خود بیماری. یک نظام با تأمین مالی عادلانه، از حفاظت همه افراد از نظر مالی، اطمینان حاصل می نماید.</p> <p>نظام سلامتی که افراد یا خانوارها برخی مواقع در آن از طریق خرید مراقبت مورد نیاز خود به سوی فقر سوق داده می شوند و یا به دلیل هزینه، مجبور به عدم خرید مراقبت می گردند، ناعادلانه است. این وضعیت، مشخصه اکثر کشورهای فقیرتر و برخی از کشورهای با درآمد متوسط یا بالاتر است که در این کشورها، حداقل بخشی از جمعیت به میزان ناکافی در برابر خطرات مالی محافظت می شوند اما در اکثر کشورهای در حال توسعه معمولاً سهم بخش خصوصی بیشتر از سهم دولت می باشد.</p> <p>ایجاد عدالت در بخش سلامت، با توجه به ارتباط مستقیم آن با قابلیت های افراد، نسبت به سایر بخش های اقتصاد، اهمیت مضاعفی دارد و از اینرو توجه و بررسی ابعاد آن ضروری به نظر می رسد.</p> <p>یک از مهمترین اهداف طرح تحول نظام سلامت، برقراری عدالت در تامین مالی نظام سلامت و کاهش بار هزینه های پرداختی مستقیم توسط بیمار می باشد. این بخش در قالب شاخص پرداخت از جیب، شاخص کاکوانی، شاخص هزینه های کمر شکن، شاخص مشارکت عادلانه ی مالی و شاخص هزینه های فقر زا معرفی شده است. لذا به منظور بررسی اثرات مداخلات طرح تحول سلامت انجام بررسی جهت تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه های کمر شکن و فقرزا به تفکیک شهر و روستا، حاشیه شهر، پنجم ها، جنس سرپرست خانوار و نیز تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب برای هزینه های سلامت به تفکیک دارو، دندانپزشکی، تصویربرداری، بستری و سرپایی، شهر و روستا، حاشیه شهر، پنجم ها، جنس سرپرست خانوار و بررسی مشارکت مالی عادلانه خانوار در هزینه های سلامت ضروری به نظر می رسد.</p>
اهداف مورد نظر طرح	اهداف کلی: هدف کلی از انجام این طرح، ارزیابی تأثیرات طرح تحول سلامت در تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه های کمر شکن و فقرزا به تفکیک شهر و روستا، حاشیه شهر، پنجم ها، جنس سرپرست خانوار و نیز تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب برای هزینه های سلامت به تفکیک دارو، دندانپزشکی،

تصویب‌برداری، بستری و سرپایی، شهر و روستا، حاشیه شهر، پنجک‌ها، جنس سرپرست خانوار و بررسی مشارکت مالی عادلانه خانوار در هزینه‌های سلامت

اهداف فرعی طرح:

۱. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های کمرشکن به تفکیک شهر و روستا
۲. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های کمرشکن به تفکیک حاشیه شهر
۳. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های کمرشکن به تفکیک پنجک‌ها
۴. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های کمرشکن به تفکیک جنس سرپرست خانوار
۵. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های فقرزا به تفکیک شهر و روستا
۶. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های فقرزا به تفکیک حاشیه شهر
۷. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های فقرزا به تفکیک پنجک‌ها
۸. تعیین نسبت خانوارهای مواجه شده با هزینه‌های فقرزا به تفکیک جنس سرپرست خانوار
۹. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب برای هزینه‌های سلامت به تفکیک دارو
۱۰. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب به تفکیک سهم دندانپزشکی
۱۱. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب به تفکیک سهم تصویربرداری
۱۲. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب به تفکیک بستری و سرپایی
۱۳. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب به تفکیک شهر و روستا
۱۴. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب به تفکیک حاشیه شهر
۱۵. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب به تفکیک پنجک‌ها
۱۶. تعیین سهم (درصد) پرداخت مستقیم از جیب به تفکیک جنس سرپرست خانوار
۱۷. تعیین شاخص کاکوانی کل
۱۸. تعیین شاخص کاکوانی به تفکیک شهر و روستا
۱۹. تعیین شاخص کاکوانی به تفکیک روستا (اصلی، قمر، سیاری و عشایر) و حاشیه شهر
۲۰. تعیین شاخص کاکوانی به تفکیک پنجک‌ها
۲۱. تعیین شاخص کاکوانی به تفکیک جنس سرپرست

روش پیشنهادی موسسه ملی تحقیقات سلامت :

رویکرد مطرح شده برای تعریف هزینه‌های کمرشکن خدمات سلامت دارای دو متغیر کلیدی می‌باشد که عبارتند از: (۱) کل پرداخت مستقیم (پرداخت از جیب) خانوار برای دریافت خدمات سلامت، (۲) یک مقیاس برای سنجش منابع موجود و در اختیار خانوار، که معمولاً این مقیاس درآمد و یا کل مخارج مصرفی خانوارها می‌باشد. عموماً در متون مربوط به هزینه‌های خدمات سلامتی، اگر کل هزینه‌ها را به عنوان مخارج کسر در نظر بگیریم مقداری عددی ۱۰٪ را سطحی در نظر می‌گیرند که خانوار در آن سطح با هزینه‌های کمرشکن خدمات سلامتی مواجه شده‌اند. منطق این کار در این نکته است که در این سطح خانوار برای پرداخت هزینه‌های خدمات سلامتی باید دیگر نیازهای اساسی خود را چشم‌پوشی نماید، دارایی‌های مولدش را بفروشد، متحمل بدهی گردد، و در نهایت دچار فقر شود. این در حالی است که پژوهشگران وابسته به سازمان بهداشت جهانی از مقدار عددی ۴۰٪ به عنوان آستانه‌ای که خانوار با هزینه‌های کمرشکن خدمات سلامتی مواجه می‌شوند استفاده نموده است، البته این در صورتی است که ما از "ظرفیت پرداخت خانوار" در مخارج کسر مذکور استفاده نماییم. در برخی از موارد ممکن است استفاده از خدمات سلامت منجر به پرداخت هزینه‌هایی از سوی کاربران شود که بهای آن فقیر شدن است در این موارد، خانوار مجبور به صرف تمام درآمد خود برای پرداخت هزینه‌های سلامت می‌شود و به ناچار باید از پس‌انداز خود برای برآوردن سایر نیازهایش استفاده و علاوه بر درآمد پس‌انداز خود را نیز صرف پرداخت هزینه‌های سلامت نموده و به ورطه فقر کشیده شده و در نتیجه درآمد باقی‌مانده برایش از خط فقر کمتر خواهد بود. برای محاسبه این نسبت روش هلی ذیل پیشنهاد می‌گردد: (۱) روش اندازه‌گیری راونتری، (۲) ارشانسکی، (۳) ضریب انگل. در مورد تعیین درصد پرداخت‌های مستقیم خانوارها برای دریافت خدمات، مراقبت‌ها و وسایل بهداشتی نیز از طریق داده‌های هزینه درآمد خانوار مرکز آمار و تحلیل آنها با استفاده از روش‌ها و شاخص‌های آماری

<p>می‌توان اقدام نمود.</p> <p>روش پیشنهادی موسسه ملی تحقیقات سلامت برای تعیین شاخص کاکونی:</p> <p>روش‌های بررسی مشارکت مالی عادلانه در سلامت به طور کلی به دو روش ساده و پیچیده تقسیم می‌شود. روش‌های ساده عبارتند از: پرداخت از جیب، هزینه‌های کمرشکن (فاجعه بار) و هزینه‌های فقرزا و روش‌های پیچیده عبارتند از: شاخص کاکوانی و شاخص مشارکت مالی عادلانه. شاخص کاکوانی یکی از ارزش‌ترین شاخص‌های موجود در سنجش میزان عدالت در تامین مالی می‌باشد. این شاخص میزان تصاعدی بودن پرداخت‌ها برای نظام سلامت را مورد سنجش قرار می‌دهد. به عبارتی عدالت افقی در زمینه تامین مالی نظام سلامت از طریق این شاخص آزمون می‌شود. اگر مقدار شاخص کاکوانی مثبت باشد، تصاعد در مشارکت‌ها وجود دارد، همچنین مقدار منفی این شاخص بیانگر تنازلی بودن مشارکت هاست. برای انجام در این مطالعه محاسبه شاخص کاکوانی با استفاده از داده‌های سری زمانی هزینه درآمد خانوار از طریق ابزار تحلیل اقتصاد سنجی می‌باشد.</p> <p>اهداف کاربردی طرح:</p> <p>تعیین گروه‌های پر خطر و سیاست گذاری مناسب در مورد آنها</p> <p>تقویت مداخلات مؤثر در مشارکت عادلانه</p>	
<p>خروجی این طرح پژوهشی به صورت یک گزارش تحقیقاتی خواهد بود.</p>	<p>خروجی های مورد انتظار طرح</p>
<ol style="list-style-type: none"> ۱. انجام فعالیتهای علمی مرتبط با موضوع و پذیرش مسئولیت کمی و کیفی و انجام بموقع پژوهش. ۲. بررسی و تحقیقات کافی در چارچوب اصول و موازین علمی و رعایت اصول تحقیقاتی در انجام موضوع پژوهش. ۳. استفاده از ظرفیتهای علمی کشور و هماهنگی و تعامل با ادارات کل مربوطه در وزارت بهداشت و سازمان های بیمه گر. ۴. برگزاری جلسات کارشناسی منظم با هدف تهیه و تدوین ابزار مطالعه، طراحی مطالعه و استفاده از نتایج مطالعات مرتبط انجام شده. ۵. طراحی مطالعه و مصاحبه با افراد مطلع. ۶. ارائه گزارش مطابق با چهارچوب گزارش‌دهی موسسه ملی تحقیقات سلامت. <p>مجری موظف است هفته ای یک بار موسسه را در جریان اقدامات خود قرار داده و در مواردی که در برنامه زمان‌بندی مشخص شده است گزارش پیشرفت کار خود را به موسسه تحویل نماید.</p>	<p>انتظارات از مجری در حین اجرای طرح (مانند روش کار و ...)</p>
<p>از مجریان طرح انتظار می‌رود تا در زمان اتمام طرح گزارش مبسوط و مرتب برای سازمان تهیه شود.</p>	<p>انتظارات از مجری پس از اتمام طرح (مانند اقدامات کاربست نتایج، ملاحظات اخلاقی و قانونی و ...)</p>
<p>با توجه به اهداف طرح و خروجی های آن برای اجرای طرح، انتظارت می‌رود تا مجریان طرح در رشته های مرتبط تحصیل کرده و دارای سابقه کافی در حیطه اقتصاد سلامت باشد.</p>	<p>ویژگی های انتخاب طرح دهندگان</p>
<p>حداکثر ۶ ماه بعد از تصویب پروپوزال</p>	<p>مدت زمان اجرای طرح</p>
<p>۲۵۰ میلیون ریال</p>	<p>سقف بودجه طرح</p>
<p>برای تهیه پروپوزال با مسئول مربوط تماس حاصل نمایید.</p>	<p>سایر توضیحات</p>

*فرآیند بررسی، تصویب، عقد قرارداد و نظارت کیفی طرح های پژوهشی، بر اساس فرآیندهای تعریف شده در موسسه ملی تحقیقات سلامت انجام می پذیرد.